

Massale immigratie uit culturen met neef-nicht huwelijken is riskant voor onze vrije, innovatieve en geëmancipeerde samenleving

Posted on 9 december 2023 by Eduard Bomhoff

Lang geleden verlieten heel wat Chinese zeelieden hun schip in de haven van Rotterdam en begonnen een Chinees-Indisch restaurant. Ze hadden te kampen met racisme door de Hollanders, maar zetten door. Hun kinderen en kleinkinderen komen niet als 'Chinese immigranten' in het nieuws. Molukse vluchtelingen kwamen één keer heel erg in het nieuws met de treinkaping bij Wijster in 1975. Daarna zelden. Meer recent arriveerde een golf vluchtelingen uit Vietnam. Die openden nagelsalons of stonden in een koude marktkraam om hun loempia's te verkopen. Ook hun kinderen en kleinkinderen zijn geïntegreerd.

Maar in deze eeuw schrok Nederland van de moord op Pim Fortuyn in 2002, de moord op Theo van Gogh in 2004, en de niet ophoudende doodsdreigingen tegen Geert Wilders. Niet Chinese of Vietnamese tieners, maar jonge mannen uit Marokko

verstoorden de herdenkingen van 4 mei. En nu horen we de racistische kreet 'Van de rivier tot de zee'.

Is het cultuur of religie?

Is er dan toch iets speciaals aan de hand met de MENA-regio (Midden-Oosten en Noord-Afrika)? Dr. Pim Fortuyn, gespecialiseerd in sociale en economische geschiedenis, was overtuigd van een achterstand in de cultuur van MENA. (Politicus Pim had het over 'achterlijk', maar ik zie Pim hier als wetenschapper en schrijf 'achterstand'). Geert Wilders, geen wetenschapper maar full-time politicus, scheldt op de islam en de Koran. Komt dat op hetzelfde neer, omdat religie en heilig boek die cultuur veroorzaken, of had Pim – die scherp was over de 'cultuur', maar in zijn kritiek liever het boek vermeed – de correcte kijk?

Moslim-terroristen roepen 'Allah Akbar – God is groot'. Maar het schrikbewind in Iran dat hun terrorisme financiert heeft moeite om de eigen bevolking te onderdrukken. Een grote meerderheid van de Iraniërs is tegen de mullahs en dagelijks riskeren dappere Iraanse mannen en vrouwen hun leven. En dan zijn er ook 380 miljoen moslims in Indonesië en Bangladesh die vooral in het nieuws komen omdat hun landen economisch en cultureel goed vooruit gaan.

Ik probeer maar te zeggen dat wij onze protestantse kerken nooit wilden aanrekenen dat de Nederduits Gereformeerde Kerk, gesticht vanuit Holland, een bolwerk was van de Apartheid. Dezelfde Bijbel, dezelfde God, maar daar in Zuid-Afrika racisten die schoten op hun eigen landgenoten en hen ombrachten, opsloten en onderdrukten. Moeten we die God en dat boek dan veroordelen en uitschelden vanwege Gods racistisch grondpersoneel in Zuid-Afrika?

Traditioneel was de meest genoemde reden voor de achterstand van MENA op het Westen dat de sultans in Istanbul twee eeuwen lang de import van drukpersen tegenhielden. Dat verklaart wél minder innovatie, slechter onderwijs en grotere armoede dan in het Westen, maar nog niet de cultuur waar Pim bezwaar tegen maakte met meisjes die te vroeg van school werden gehaald om met een volle neef te trouwen. Pim raakte daarmee de kern van het probleem.

Nicht-neef huwelijken

Hier zijn een paar cijfers over huwelijken tussen neven en nichten (eerste en tweede graad) of tussen ooms en hun nichtjes die doen huiveren. Zulke cijfers zijn er niet voor Marokko, maar wel voor de buurlanden Algerije waar op het platteland 34% trouwt met nicht of neef (eerste en tweede graad), en Tunesie, 27%. Schattingen voor Jordanië: 40%, voor Ankara in Aziatisch Turkije: 26%. In België kennen we de percentages voor Marokkaane en Turkse immigranten (28% resp 22%).

Nederlands medisch onderzoek van prof. Ton Schulpen e.a. was er in 2006 helemaal niet optimistisch over dat het nicht-neef huwelijk bij immigranten uit MENA afneemt. Meer recent zijn regels voor huwelijksimmigratie naar Nederland veranderd, maar de cultuur is er nog steeds en lijkt maar langzaam te veranderen.

In het Westen verbood de Kerk nicht-neef huwelijken

Nieuwe research maakt beter duidelijk waarom MENA vasthoudt aan neef-nicht en oom-nicht huwelijken en waarom dat zo belangrijk is voor de culturele verschillen met het Westen (maar weinig of niets te maken heeft met de islam of de Koran). In een economie van familiebedrijven en partnerships hoort eerbied voor de oudere mannen die samen het bedrijf runnen en de toekomst van hun business veiligstellen door welgekozen huwelijkspartners voor hun dochters. Dat is een reden dat in MENA de transitie van gearrangeerde huwelijken naar 'trouwen uit liefde' mijlen achter ligt op het Westen.

Wie in zo'n cultuur bij een vacature kan kiezen tussen een bekend neefje of een buitenstaander, kiest voor zijn neef, want je familie kun je vertrouwen en je voelt ook de verplichting om hen te helpen. Het Westen koos al in de Middeleeuwen een ander pad, want de Kerk verbood neef-nicht huwelijken. Aan de top probeerden de Bourbons en de Tudors nog dispensatie te krijgen, maar gewone burgers waren gebonden aan het verbod.

Beter aandeelhouders dan familie

Nieuwe research signaleert duidelijke verbanden tussen die verboden op huwelijken

tussen familieleden en de grotere vrijheid en openheid in de Europese steden, waar familiebedrijven verdwenen en modernere vormen van handel, concurrentie en innovatie opkwamen. MENA bleef daarbij achter.

Ook de economische geschiedenis helpt om te begrijpen waarom MENA stagneerde door die cultuur van familiebedrijven en partnerships. Prof. Timur Kuran, de belangrijkste expert in de economische geschiedenis van MENA, memoreert dat Amsterdam en Londen al rond 1600 leerden hoe aandeelhouders gemeenschappelijk riskante expedities naar het Oosten konden financieren, terwijl MENA vasthield aan familiebedrijven en partnerships.

Kuran legt uit dat aandeelhouders hun belang kunnen kopen en verkopen zonder instemming te vragen van alle andere aandeelhouders. Daarentegen kan het in een familiebedrijf of partnership heel moeilijk worden wanneer een van de partners er uit wil en zijn zoon als opvolger voordraagt. Alle andere partners moeten daarmee akkoord gaan. Daarom kunnen bedrijven met aandeelhouders veel makkelijker groeien dan familiebedrijven.

De opkomst van aandeelhouders als financiers biedt een financiële verklaring voor verschillen tussen West-Europa en MENA, want de *timing* klopt precies met de periode vanaf ongeveer 1550 dat MENA op achterstand raakte. Mijnbouw, bankwezen en later de grote industrie kwamen niet van de grond in MENA omdat familiebedrijven zo moeilijk het vereiste kapitaal konden opbrengen en managen. Zie dit artikel van Timur Kuran.

Fortuyn zag het goed

Media en politici demoniseerden in 2002 Pim Fortuyn, omdat hij onze cultuur hoger durfde te schatten dan de cultuur van MENA. Misschien hebben we over vijftig jaar weer een ander beeld van onze westerse cultuur en is dat dan de wereld van de apocalypse, bekend uit de Terminator-films. Maar in 2002 was het Westen rijker, gelukkiger en vrijer en bood het meer gelijkheid tussen mannen en vrouwen dan MENA.

Fortuyn zag dat scherp en goed. De vrijheid van godsdienst kan prima samengaan met het inzicht dat massale immigratie uit culturen met neef-nicht en oom-nicht huwelijken riskant is voor de vrije, innovatieve en geëmancipeerde samenleving die wij in Nederland lang niet altijd waarmaken, maar die wel ons ideaal blijft.

Eduard Bomhoff *is oud-hoogleraar economie aan de EUR, Nyenrode en Monash University. In 2002 was hij vicepremier in het eerste kabinet-Balkenende.*

Het zijn de donateurs die ***Wynia's Week*** *mogelijk maken. Doet u al mee? Doneren kan op verschillende manieren. Kijk* ***HIER****. Hartelijk dank!*